

рольова гра може бути проведена на будь-якому етапі навчання, для закріплення чи оцінки пройденого матеріалу, для визначення рівня володіння мовою, тощо.

Доволі складно знайти гру, яка буде відповідати всім вимогам викладача. Деякі рольові ігри повинні бути адаптовані відповідно до рівня володіння мовою студентами та їх характеру. Найбільш важливим фактором є те, що рольові ігри повинні мати як елемент гри, так і освітній зміст, інакше сенс їх проведення буде сумнівним.

Використання рольових ігор на практиці дає гарні результати. Студенти швидше та легше засвоюють лексичний та граматичний матеріал. Тому включення рольових ігор у процес вивчення іноземної мови є надзвичайно **перспективним**.

Література

1. Bracaj, M. Teaching English for Specific Purposes and Teacher Training. *European Scientific Journal* 10.2, 2014. P. 40-49.
2. Budden J. (2004). "Role play", British Council. URL: <http://www.teachenglish.org.uk/think/articles/role-play>
3. Byrne D. Teaching Oral English Essex: Longman Group UK Ltd., 1986.
4. Cracium D. Role-playing as a creative method in science education. *Journal of Science and Arts*. 10.1, 2010. P. 175–182.
5. Han H. Transforming EFL Classes from Lecturing to Cooperative Learning. *Journal of Language Teaching and Research* 5.4, 2014. P. 948–952.
6. Jones L. The Student-Centered Classroom. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 48 p.
7. Kumaran S. Benefits and shortcomings of role-play as a speaking activity in English language classrooms. *The English teacher*, 39.1, 2017. P. 72–93.
8. Kusnierek A. Developing students' speaking skills through role-play. *World Scientific News* 7.1, 2015. P. 73–91.
9. Littlewood W. Communicative Language Teaching: An Introduction. Cambridge: University Press, 1981. P. 720–721.
10. Revell J. Teaching Techniques for Communicative English. Collins, 2014. 80 p.
11. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П., Кабанова М. Р. Гейміфікація в навчанні іноземних мов у вищій школі. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*. 2018. № 3.

Синявська А.

– доктор філософії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Української академії друкарства

Лісна Т.

– асистент кафедри прикладної лінгвістики Національного університету «Львівська політехніка»

УДК 811.111+811.112.2+81'25

ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ КОНТРОЛЬОВАНИХ МОВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ФАХОВИХ ТЕКСТІВ

Стаття присвячена проблемі сприйняття, опрацювання та продукування фахових текстів з урахуванням норм контрольованих мов. У статті визначено поняття контрольована мова, окреслено історію

формування та засади використання норм контрольованих мов на прикладі англо- та німецькомовних фахових текстів.

Ключові слова: фаховий текст, комунікація, контрольована мова, формулювання, еквівалентні кліше.

Синявская А.

– доктор философии, кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранных языков Украинской академии книгопечатания

Лисная Т.

– ассистент кафедры прикладной лингвистики Национального университета «Львовская политехника»

ПРИМЕНЕНИЕ НОРМ КОНТРОЛИРУЕМЫХ ЯЗЫКОВ ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ТЕКСТОВ.

Статья посвящена проблеме восприятия, обработки и продуцирования профессиональных текстов с учетом норм контролируемых языков. В статье определено понятие контролируемый язык, изложены история формирования и принципы использования норм контролируемых на примерах английских и немецких профессиональных текстов.

Ключевые слова: профессиональный текст, коммуникация, контролируемый язык, формулировка, эквивалентные клише.

Syniavska A.

– Doctor of Philosophy, Candidate of Science (Theory of Education), Associate Professor, Foreign Languages Department, Ukrainian Academy of Printing

Lisna T.

– Teacher, Department of Applied Linguistics, Lviv Polytechnic National University

APPLICATION OF NORMS OF CONTROLLED LANGUAGES FOR LSP TEXTS CREATION

The article is devoted to the problem of perception, processing, and creation of LSP texts taking into account the norms of the controlled languages. The notion of 'controlled language' was defined in the article, the history of formation and principles of using the norms of controlled languages on the example of written in English and German languages specialized texts were outlined.

Modern integration and globalization processes in the world determine the uncontrolled emergence of new information and growth of its importance for successful functioning of all spheres of social and professional life. At the same time, due to the fast development of communicative infrastructure, the requirements to rapidness and quality of perception, understanding and processing of information are increasing as well.

Due to the above-mentioned aspects, namely linguistic researches of various sectoral professional texts deserve special attention at present stage. Linguistics of LSP text was defined as an independent field of General Linguistics, its subject of study is typology and differentiation of LSP text.

The purpose of this paper is to highlight the problem of perception, study and principles of LSP text production, which would promote the most efficient obtaining, understanding, processing and application of professionally-oriented information. The object of the study is the problem of processing and production of LSP text with the use of principles of controlled languages, which enables the most suitable reception and, if necessary, the translation of LSP text with the use of modern information

technologies. The subject of the analysis of this work is the principles and norms of controlled languages for producing and editing of English as well as German languages standardized LSP texts.

One of the functions of an LSP text is to provide unambiguous, effective and adequate to the situation communication about objects of a certain field or activity. The need to satisfy a communicative function stimulated the search of ways to optimize the process of LSP text production, which stimulated the formation of the concept of controlled languages, the creation of controlled languages and the development of their practical application. "Controlled languages are not artificial languages, but natural simplified languages (such as German, English, etc.) artificially created to simplify professional languages... This enables the creation of clearly structured and understandable technical texts in comparison to complex and difficult for understanding LSP texts".

Thus, modern requirements to information and technical documentation have changed the status of terminology and an LSP text, which, alongside with its linguistic significance, has become an economic factor that has an impact on the product quality, its operation safety and profitability.

Key words: *an LSP text (a Language for Special Purpose Text), communication, controlled language, definition, equivalent cliches.*

Постановка проблеми. Сучасні інтеграційні та глобалізаційні процеси на світовій арені зумовлюють неконтрольоване збільшення обсягу нової інформації та зростання її значення для успішного функціонування усіх сфер суспільного та професійного життя. Одночасно з огляду на потужний розвиток комунікативної інфраструктури зростають вимоги до швидкості та якості сприйняття, розуміння та опрацювання інформації. Оскільки основний обсяг інформації реалізується у вербальній формі, тобто власне у формі тексту, то власне продукування та опрацювання текстів є на сучасному етапі головним завданням, що має на меті отримання та застосування інформації.

Аналіз останніх досліджень. Саме з огляду на вище окреслені аспекти особливої уваги на сучасному етапі заслуговують власне лінгвістичні дослідження різногалузевих фахових текстів. Саме цією проблемою займаються численні фахівці лінгвісти у своїх наукових розвідках. Лінгвістику фахового тексту було визначено як самостійний напрямок загального мовознавства, предметом дослідження якого є типологія та диференціація фахового тексту. Основні засади дослідження фахового тексту було визначено на третій Європейській конференції у Копенгагені (1981 р.). Згодом фаховий текст як предмет наукових досліджень став основною робочою темою конференцій у фінському місті Вааса й угорському Будапешті. В результаті наукових дискусій було визначено широке коло проблематики наукових розвідок у галузі фахового тексту, а саме: макроструктура й структура різного типу фахових текстів у проекції на комунікативну ситуацію; мовні акти; інваріанти змісту фахового тексту; моделі й методи рецепції та продукування фахового тексту; встановлення та класифікацію загальних закономірностей формулювань у фаховому тексті;

стандартизування системи граматичних, семантичних та просодичних категорій для фахового тексту, а також закладено основу для дослідження усного фахового тексту. До проблематики продукування, інформативного сприйняття та перекладу фахових текстів звертались численні вітчизняні та іноземні мовознавці, що вивчали ці явища в різних напрямках на матеріалах фахових текстів. Серед провідних вітчизняних мовознавців, які здійснили вагомий внесок у цій царині, слід зазначити роботи Т. Р. Кияка, А. Л. Міщенко, О. С. Малюги, С. І. Вовчанської, М. Д. Герасименко та інші. Низка закордонних вчених, зокрема Г. Ольденбург (H. Oldenburg), М. Нордман (M. Nordmann), К. Хенгст (K. Hengst), К.-С. Мунсберг (K.-S. Munsberg), Г. Кальвенкемпер (H. Kalvenkämper), К.-Д. Бауман (K.-D. Baumann), Р. Глезер (R. Gläser), Л. Гоффман (L. Hoffmann), А. Лерндорфер (A. Lehrndorfer), Г. Герзиміш-Арбогаст (H. Gerzymisch-Arbogast), Л. Ілинська (L. Ilynska), Т. Смірнова (T. Smirnova), М. Платонова (M. Platonova) та інші, розробили вимоги до фахових текстів, вивчали доцільність їх використання у навчальному процесі, дослідили проблеми перекладу фахових текстів, розробляли положення уніфікації текстів різними мовами, тощо.

Метою представленого дослідження є висвітлити проблему сприйняття, опрацювання та засад продукування фахового тексту, який сприяв би максимально ефективному отриманню, розумінню, обробці та застосуванню професійно орієнтованої інформації. Об'єктом дослідження є проблема опрацювання та продукування фахового тексту з застосуванням засад контрольованих мов, що уможливорює максимально сприятливу рецепцію та, за потреби, переклад фахового тексту з використанням можливостей сучасних інформаційних технологій. Предметом аналізу цієї роботи є засади та норми використання контрольованих мов для продукування та редагування англомовних, а також німецькомовних стандартизованих фахових текстів.

Виклад основного матеріалу. У наукових дослідженнях поняття «фаховий текст» розглядається крізь призму його істотних характеристик, так Р. Глезер відзначає, що фаховий текст це результат не тільки розумово-вербальної, але й комунікативної діяльності, якому притаманні характерні ознаки: «Фаховий текст – це результат ментально-лінгвального опрацювання специфічного для фаху об'єкта за конвенціоналізованим зразком. Фаховий текст як результат комунікативної діяльності являє собою зв'язне, логічно структуроване, завершене комплексне висловлення, яке описує специфічний для певного фаху об'єкт адекватними для ситуації мовними засобами й може доповнюватися візуальними засобами такими як символи, формули, рівняння, графіки, рисунки, тощо» [7, с. 18].

О. В. Тарабаєва у своєму дослідженні наголошує, що фаховий текст призначений колу спеціалістів певної галузі знань, що містить професійно значущу інформацію, яка сприяє обміну професійними

знаннями [5]. Герасименко М. Д. вважає, що саме неадаптовані, автентичні фахові тексти слід використовувати при викладанні англійської мови, оскільки вони містять «...найсвіжіші наукові дані та є доступними сучасному учителю англійської мови, що і зумовлює їх провідну роль серед жанрів наукових англомовних текстів, потрібних для задоволення професійних інформаційних потреб...» [2, с. 25].

Науковцями також визначено низку функцій для досягнення комунікативної мети, притаманних фаховим текстам [4, с. 312]:

- забезпечення однозначної, ефективної й адекватної до ситуації комунікації про об'єкти певної предметної галузі чи діяльності;
- релевантність фахового тексту певного типу як джерела інформації для фахівців галузі;
- популяризація фахового знання серед зацікавлених представників суспільства;
- трансфер фахового знання у навчальному процесі в середніх та вищих навчальних закладах, а також в межах підвищення кваліфікації для дипломованих фахівців, що надзвичайно важливо для суспільства знань, гаслом якого є «безперервність освіти» [7, с. 4–5].

Проте, саме необхідність забезпечення комунікативної функції стимулювала пошук шляхів оптимізації процесу продукування фахового тексту, що стимулювало формування концепції контрольованих мов, власне створення контрольованих мов та розвиток їх практичного застосування. «Контрольовані мови – це не штучні мови, а природні спрощені мови (наприклад німецька, англійська тощо), штучно створені з метою спрощення фахових мов за рахунок використання чітко визначеної фахової термінології, лексичного складу (вживання частотних нейтральних лексичних одиниць загальноновживаної мови), уніфікованих стилістичних, граматичних та синтаксичних конструкцій (наприклад, переважного вживання активного стану в інструкціях, визначення максимальної довжини речень та абзаців тощо). Це уможливорює створення чітко структурованих та зрозумілих технічних текстів порівняно зі складними та важкими для розуміння фаховими текстами» [4, с. 313].

Історія виникнення контрольованих мов сягає початку ХХ ст. Першу контрольовану мову, яка нараховувала 530 лексичних одиниць, було створено на основі англійської мови у 1930 р. – Basic English. Проте, вже в 70-х рр. ХХ ст. з формуванням глобальної економіки виникла нагальна потреба перекладу технічної документації на продукти для експортних ринків з елементами інтернаціоналізації та локалізації. Стандарт створення таких мов започаткований тракторною компанією Caterpillar – Caterpillar Fundamental English (CFE), а згодом, контрольовані мови почали генерувати як «корпоративні» мови для створення та покращення якості існуючої технічної документації, а також заощадження коштів на її переклад. Сьогодні, більшість міжнародних корпорацій створюють контрольовані мови для задоволення внутрішніх

потреб, як наприклад:

- Avaya: Controlled English (ACE).
- Boeing: Simplified Technical English (STE), ASD-STE100.
- Caterpillar: Caterpillar Technical English (CTE), Caterpillar Fundamental English (CFE).
- Dassault Aerospace: Français Rationalisé.
- European Aeronautic Defence and Space Company (EADS): Simplified Technical English (STE), ASD-STE100.
- Ericsson: Ericsson English.
- General Motors (GM): Controlled Automotive Service Language (CASL).
- IBM: Easy English.
- Kodak: International Service Language.
- Nortel: Nortel Standard English (NSE).
- Océ: Controlled English.
- Rolls-Royce: Simplified Technical English (STE), ASD-STE100.
- Saab Systems: Simplified Technical English (STE), ASD-STE100.
- Scania: Scania Swedish.
- Sun Microsystems: Sun Controlled English.
- Xerox: Xerox Multilingual Customized English

Концепція контрольованих мов базується на 10 основних правилах, які інтерпретуються для кожної окремої мови, враховуючи її індивідуальні лінгвістичні особливості, з метою уникнення багатозначності тлумачення змісту тексту. З огляду на своєрідність та унікальність конструкцій кожної окремої живої мови, ці правила формування текстів адаптуються до кожної мови окремо та не взаємопов'язані з конкретною визначеною мовою. Ось короткий огляд, за Muegge U, правил створення текстів з використанням контрольованої мови [12].

1. Обсяг речення не повинен перевищувати 25 слів:

Рекомендовано формулювати речення, об'єднуючи його частини у тези, що значно спрощує сприйняття інформації та дозволяє зосередитись на його головній частині:

The author performs the following tasks:

- *Collect the necessary information.*
- *Analyze and evaluate the information.*
- *Write a structured draft. (англ.)*

Der Autor führt die folgenden Aufgaben durch:

- *Die notwendigen Informationen sammeln.*
- *Die Informationen analysieren und auswerten.*
- *Einen strukturierten Entwurf schreiben. (нім.)*

Не слід використовувати формулювання на зразок:

Authors will approach any writing project by collecting the necessary information first, and after carefully analyzing and evaluating it, they will create a structured draft. (англ.)

Autoren gehen jedes Schreibprojekt so an, dass sie zuerst die notwendigen Informationen sammeln, und nachdem sie diese sorgfältig analysiert und ausgewertet haben, erstellen sie einen strukturierten Entwurf. (нім.)

2. Одне речення повинно виражати лише одну ідею:

Authors, who optimize their texts for easy comprehension, facilitate the translation process. These texts enable machine translation systems to produce better translation results. (англ.)

Autoren, die ihre Texte für einfaches Verständnis optimieren, erleichtern den Übersetzungsprozess. Diese Texte ermöglichen menschlichen Übersetzern und maschinellen Übersetzungssystemen, bessere Übersetzungsergebnisse zu produzieren. (нім.)

Слід уникати нагромадження граматичних зворотів і конструкцій, які спричиняють труднощі для розуміння та машинного перекладу:

By optimizing their texts for easy comprehension, authors facilitate the translation process, and doing so enables machine translation systems to create better translation results. (англ.) (Оптимізуючи їх тексти для легкого розуміння, автори полегшують процес перекладу, і роблячи так надає можливість системам машинного перекладу створити кращі результати перекладу. – машинний переклад)

Indem sie ihre Texte für einfaches Verständnis optimieren, erleichtern Autoren den Übersetzungsprozess, und auf diese Weise ermöglichen sie es menschlichen Übersetzern und maschinellen Übersetzungssystemen, bessere Übersetzungsergebnisse zu erzielen. (нім.)

3. Для передачі одного і того самого змісту слід використовувати одне й те саме формулювання:

TV set manual

1) *Press MENU to select the desired function or item.*

2) *Press MENU or VOLUME to carry out the desired operation. (англ.)*

Scanner Installation.

1) *Remove the scanner from the carton.*

2) *Remove the plastic wrapping. (англ.)*

Druckerinstallation.

1) *Den Drucker aus der Versandverpackung nehmen.*

2) *Den Drucker aus der Plastiktüte nehmen. (нім.)*

Scannerinstallation.

1) *Den Scanner aus der Versandverpackung nehmen.*

2) *Den Scanner aus der Plastiktüte nehmen. (нім.)*

Не слід формулювати речення наступним чином:

Instructions how to use your new TV set. After pressing MENU for selecting the desired function, it is necessary to press MENU or VOLUME button to carry out the function you want. (англ.)

How to install your scanner.

1) *Lift the scanner from the shipping box.*

2) *Discard all packaging material. (англ.)*

Anweisungen für die Installation des Druckers.

Nachdem Sie den Drucker aus dem Versandkarton ausgepackt haben, nehmen Sie den Drucker aus der Plastiktüte. (нім.)

So installieren Sie den Scanner.

1) Heben Sie den Scanner aus der Versandverpackung

2) Entfernen Sie sämtliches Verpackungsmaterial. (нім.)

4. Слід вживати речення з граматично завершеною структурою:

Do you wish to continue the installation of the software? (англ.)

Möchten Sie die Installation der Software fortsetzen? (нім.)

Не бажано використовувати формулювання на зразок:

Continue installing software? (англ.)

Softwareinstallation fortsetzen? (нім.)

5. Граматична структура речень повинна бути простою

Show that you can organize your thoughts by using a simple sentence structure in your texts. (англ.)

Zeigen Sie, dass Sie Ihre Gedanken ordnen können, indem Sie in Ihren Texten eine einfache Satzstruktur verwenden. (нім.)

Не повинні використовуватись формулювання на зразок:

You, in your texts, to show that you can organize your thoughts, should use a simple sentence structure. (англ.)

In Ihren Texten, um zu zeigen, dass Sie Ihre Gedanken ordnen können, verwenden Sie eine einfache Satzstruktur. (нім.)

6. Слід уникати використання пасивних конструкцій, які можуть ускладнювати інтерпретацію машинного перекладу (Хоча, на нашу думку, ця вимога не є настільки актуальною, як декілька років тому, у зв'язку з удосконаленням програмного забезпечення машинного перекладу)

The program manager sends a summary of all questions to the responsible co-workers. (англ.)

Der Programmmanager wird den Verantwortlichen eine Zusammenfassung der Fragen zusenden. (нім.)

Не слід використовувати формулювання на зразок:

A summary of questions is sent to the responsible individuals. (англ.)

Eine Zusammenfassung der Fragen wird den Verantwortlichen zugeschickt. (нім.)

7. При складанні текстів слід уникати вживання займенників та надавати перевагу повторенню відповідного іменника:

You must check the spelling of your text before you publish your text. (англ.)

Sie müssen die Rechtschreibung Ihres Textes überprüfen, bevor Sie den Text abliefern. (нім.)

Не слід формулювати речення подібні до:

You must check the spelling of your text before publishing it. (англ.)

Sie müssen die Rechtschreibung Ihres Textes überprüfen, bevor Sie ihn abliefern. (нім.)

8. Слід використовувати артикль з метою ідентифікації іменника:

Test the installation. (англ.)

Testen Sie die Installation. (нім.)

Не слід використовувати формулювання на зразок:

Test installation. (англ.)

Installation testen. (нім.)

9. При складанні текстів слід надавати перевагу використанню загальноновживаної нейтральної лексики:

Avoid ambiguity. (англ.)

Reinigen Sie die Flaschen. (нім.)

Не слід формулювати речення наступним чином:

Eschew obfuscation. (англ.)

Flüssigkeitscontainer entschmutzen. (нім.)

10. При складанні текстів контрольованою мовою слід суворо дотримуватись правил написання слів.

Texts that contain spelling errors complicate the translation process. (англ.)

Texte, die Rechtschreibfehler enthalten, erschweren den maschinellen Übersetzungsprozess. (нім.)

Не слід використовувати формулювання на зразок:

Texts that contain spelling mistakes complicate the translation process. (англ.)

Texte, die Rechtschreibfehler enthalten, erschweren den maschinellen Übersetzungsprozess. (нім.)

У кожному конкретному випадку для кожної конкретної живої мови використання та адаптація контрольованої мови здійснюється з урахуванням низки індивідуальних особливостей. «Не всі мови однаковою мірою підлягають інтерпретації з урахуванням правил контрольованої мови» [11, с. 11]. Так само не всі типи текстів можуть бути сформульовані за правилами контрольованої мови. Найбільш ефективним та успішним є на сьогодні використання контрольованої мови в текстах інструктивних супроводів програмного забезпечення, в текстах технічної документації, технічних звітах та у фахових текстах вузької спеціалізації.

Висновки. Дотримання перерахованих правил для корпоративних мов обов'язкове для всіх технічних авторів та технічних редакторів, залучених до створення технічних текстів, що дозволяє формулювати уніфіковані, послідовні та легкі для розуміння й перекладу тексти різними мовами. Контрольовані мови дозволяють застосування програмних засобів підтримки, таких як програм контролю за дотриманням контрольованої мови. Таким чином, сучасні вимоги до інформації та технічної документації змінили статус термінології та фахового тексту, який із суто лінгвістичного фактора перетворився на економічний фактор, що впливає на якість продукту, безпеку експлуатації продукту та його рентабельність. З огляду на ці обставини продовження досліджень в галузі оптимізації продукування фахових

іншомовних текстів з використанням контрольованих мов є актуальним завданням сучасної лінгвістики.

Перспективи подальших розвідок. Найбільш плідні перспективи подальших наукових розвідок у галузі дослідження використання контрольованих мов при продукуванні фахових текстів автори вбачають у вивченні можливості формулювання адекватних та зрозумілих еквівалентних кліше українською мовою, що дало б перспективу продукування чітко структурованих та легких для сприйняття та розуміння фахових україномовних текстів, а також істотно сприяло б успішному розвитку та вдосконаленню роботи систем машинного перекладу англо- та німецькомовних текстів українською мовою.

Література

1. Вовчанська С. І. Німецька фахова мова маркетингу: структурно-семантичний, лінгвопрагматичний та функціональний аспекти: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Івано-Франківськ, 2014. 395 с.

2. Герасименко М. Д. Аналіз фахових текстів для навчання майбутніх учителів англomовного професійно орієнтованого читання. *Молодий вчений*. 2018. № 2.1 (54.1). С. 24–27.

3. Кияк Т. Р. Фахові мови як новий напрям лінгвістичного дослідження. *Іноземна філологія*. 2009. Вип. 121. Львів: ЛНУ імені І. Франка. С. 138–142.

4. Міщенко А. Л. Контрольовані мови – екстралінгвальні чинники створення, поняття «контрольована мова», концепція контрольованих мов. *Прикладна лінгвістика і лінгвістичні технології MegaLing-2011*: зб. наук. праць. Київ: Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України, 2012. С. 305–318.

5. Тарабаева Е. В. Формирование познавательного-практической самостоятельности в профессиональной языковой подготовке студентов технических специальностей: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.08. Ижевск, 2005. 191 с.

6. Gerzymisch-Arbogast (Saarbrücken) H. Fundamentals of LSP Translation. *MuTra Journal. Thematicc Volumes on Multidimensional Translation Vol.2*. Edited by Heidrun Gerzymisch-Arbogast, Gerhard Budin, Gertrud Hofer, 2008. P. 7–65.

7. Gläser R. Fachtextsorten im Englischen. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1990. 331 S.

8. Herzog G. Normen für Übersetzer und technische Autoren – 2., überarb. u. erw. Aufl. Berlin; Wien; Zürich: Beuth, 2007. 484 S.

9. Ilynska L., Smirnova T., Platonova M. Application of LSP texts in translator training. *Studies in Second Language Learning and Teaching*. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1149939.pdf>

10. Lehrndorfer A. Kontrolliertes Deutsch: linguistische und sprachpsychologische Leitlinien für eine (maschinell) kontrollierte Sprache in der Technischen Dokumentation. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1996. 248 S.

11. Mishchenko A. Kontrollierte Sprachen und multilinguale technische Dokumentation. *Sprache & Sprachen*. Halle-Wittenberg: Gesellschaft für Sprache und Sprachen (GeSuS) e.V., Martin-Luther-Universität, 2012. S. 1–19.

12. Muegge U. Möglichkeiten für das Realisieren einer einfachen Kontrollierten Sprache. *Lebende Sprachen* 3. Berlin — Tübingen: Walter de Gruyter, 2002. S. 110–114.

13. Wister F. Einführung in die allgemeine Terminologielehre und Terminologische Lexikographie. – 2. Aufl. Copenhagen: HEPU-iryk, 1985. 214 S.